

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

5. februar 2019

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 326 (Alm. del) af 28. januar 2019 stillet efter ønske fra Benny Engelbrecht (S)

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse, hvor meget den offentlige saldo vil blive svækket i 2040, hvis Velfærdsforliget fra 2006 ophæves og pensionsalderen fastholdes på det nuværende niveau?

Svar

Levetidsindekseringen af folkepensionsalderen var oprindeligt en del af Velfærdsforliget fra 2006. Det nuværende forlig om levetidsindekseringen blev indgået i 2015 (regeringen, S, DF, RV og K) forud for vedtagelsen af 1. forhøjelse af folkepensionsalderen med virkning fra 2030. Med denne vedtagelse hæves folkepensionsalderen fra 67 år til 68 år i 2030.

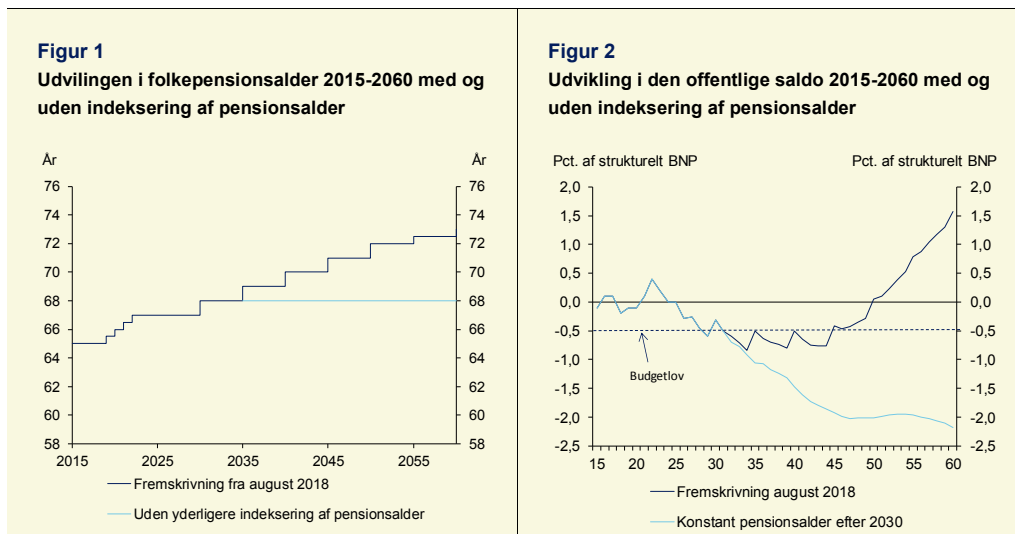
Hvis forliget bag levetidsindekseringen opsiges og tilbagetrækningsalderen derfor ikke hæves yderligere selv om levetiden stiger fremadrettet – dvs. hvis folkepensionsalderen ikke hæves som forudsat fra 2035 (og tilsvarende efterlønsalderen fra 2032) – så vil de offentlige finanser isoleret set blive svækket med, hvad der svarer til ca. 59 mia. kr. om året (målt ved virkningen på den finanspolitiske holdbarhedsindikator).

Nedenfor er til illustration vist en beregning af, hvordan den offentlige saldo ville udvikle sig på langt sigt, hvis pensionsalderen holdes konstant efter den allerede besluttede forhøjelse til 68 år i 2030, *jf. figur 1 og 2*. I et sådant scenarie svækkes de offentlige finanser med godt 1 pct. af BNP i hængekøjeårene 2041-2045, hvilket svarer til rundt regnet 25 mia. kr. (2018-niveau). I 2060 er underskuddet inkl. rentevirkninger øget med knap 4 pct. af BNP eller ca. 85 mia. kr.

Hvis aldersgrænserne fastholdes uændret på 2030-niveau vil finanspolitikken skulle strammes med en årlig saldo-virkning på ca. 33 mia. kr. – svarende til 1½ pct. af BNP – for at holdbarhedsindikatoren kan være 0. At dette tal er mindre end den isolerede virkning af fastholdte tilbagetrækningsaldrer skal ses i lyset af, at holdbarhedsindikatoren er opgjort til at være ca. 1¼ pct. af BNP i grundforløbet (inkl. de forudsatte virkninger af stigende pensionsalder på langt sigt). Den positive holdbarhed i grundforløbet svarer til, at fremtidige generationer efter hængekøjeårene

vil have mulighed for at lempe finanspolitikken i forhold til det forudsatte, forudsat at forløbet frem til da realiseres.

Finanspolitikken vil således skulle strammes med en varig saldo-virkning på 1½ pct. af BNP for at være holdbar på lang sigt i fravær af yderligere indeksering. Det vil således kræve markante modgående tiltag – og i fravær af andre reformer mv. vil en holdbar finanspolitik forudsætte et strammere mål for den strukturelle saldo og dermed et reduceret finanspolitisk råderum til fx øget offentligt forbrug.

Kilde: Danmarks Statistik, Opdateret 2025-forløb: Grundlag for udgiftslofter 2022, august 2018 og egne beregninger.

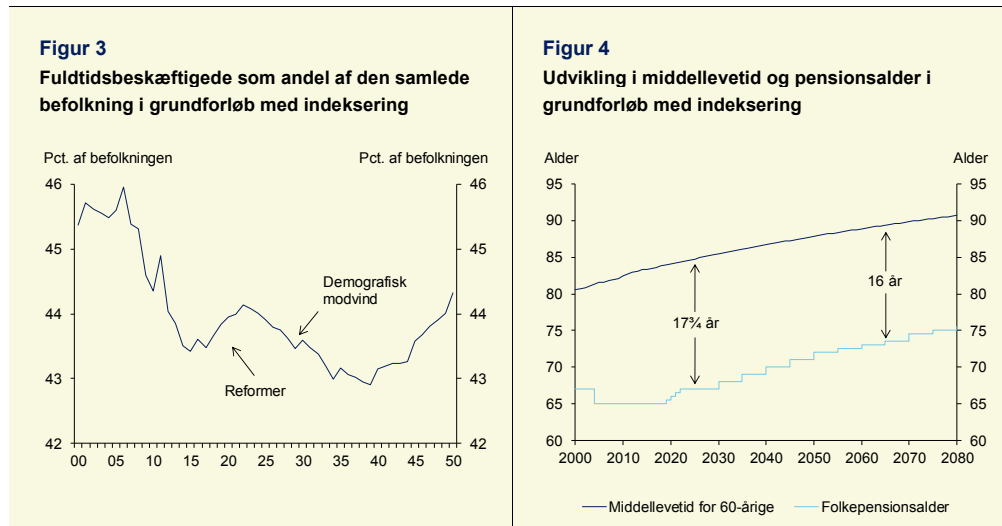
Det bemærkes, at de offentlige finanser i en lang periode frem mod midten af århundredet allerede er under demografisk pres i grundforløbet, hvor der indregnes virkningen af, at pensionsalderen indekseres med levetiden.

Den såkaldte hængekøjeudfordring for den offentlige saldo afspejler primært, at der er udsigt til, at de beskæftigede vil udgøre en faldende andel af den samlede befolkning fra omkring 2025 til 2040, *jf. figur 3*. Andelen af beskæftigede har blandt andet betydning for de samlede skatteindtægter og de offentlige udgifter til overførselsindkomster, herunder offentlige pensioner.

Udsigten til en periode med en faldende andel af beskæftigede skyldes primært to forhold. For det første, at de generationer, som går på pension mellem 2025 og 2040, vil være større end de årgange, der træder ind i arbejdsstyrken. For det andet, at de generationer, der går på pension inden 2050, har udsigt til en længere pensionsperiode end både tidligere og senere generationer, *jf. figur 4*.

Dette hænger blandt andet sammen med, at levetiden er steget hurtigere end ventet, da velfærdsaftalen blev indgået i 2006, og at levetidsindekseringen af folkepensionsalderen fra 2030 indeholder en stigningsbegrænsning, således at folkepensionsalderen højst kan stige ét år hvert femte år. På langt sigt er levetidsindekserin-

gen afgørende for, at beskæftigelsesandelen genoprettes og de offentlige finanser dermed styrkes igen. Regulering af pensionsalderen i takt med, at levetiden stiger, er således helt afgørende for de offentlige finansers langsigtede robusthed.

Kilde: Opdateret 2025-forløb, august 2018

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister